

Vi besöker Stralsund

AV MAGNUS FORSLIN

KFAnytt

UNDER ÅRHUNDRADEN har den Nordtyska Hansastaden Stralsund fängslat otaliga besökare. En orsak till resenärernas entusiasm är närheten till det vackra Rügen, denna Tysklands största ö, är ett mycket omtyckt semesterparadis sedan lång tid tillbaka.

Men Stralsund är naturligtvis i sig självt ett fascinerande resmål, vars gamla stad blev kom med på UNESCO:s världsarvslista 2002.

Den historiska Gamla Staden omges av ett dammsystem samt av Strelasund som skiljer staden från Rügen. Det omgivande vattnet har under århundrandena gjort Stralsund ytterst lämplig som befästningsstad, och har också varit belägrad åtskilliga gånger.

Kulturhistoriskt friluftsmuseum

Staden uppmärksammas inte minst för sin blandade och vackra arkitektur från svunna epoker. Stralsund är ett levande konstlexikon att vandra

Marienkirche ett av sengotikens främsta tegelbyggnader. Barockgeln (infälld bild) färdigställdes 1659 och var mästaren Friedrich Stellwagens sista arbete.

Foton: Magnus Forslin

i. Anslående profana likväl som religiösa byggnader, väntar den kulturellt intresserade besökaren – vi hittar kyrkor, kloster, boningshus, politiska byggnader samt militära befästningsanläggningar.

Det är en bra idé att inleda sin bekantskap med Stralsund från Altfähr på motsatt sida om staden, på andra sidan Strelasund. Från denna utsiktspunkt kan besökaren få en uppfattning om stadens "själ", inte minst genom silhuetterna från dess

gotiska kyrkor.

Stralsund fick sina stadsprivilegier 1234 och ganska snart påbörjades byggandet av flera monumentala kyrkor i gotisk stil.

Det är också från en av dessa som vi hittar en kanske ännu vackrare vy, utsikten från Marienkirches klocktorn. Ett mycket praktfullt exempel på gotik från 1300-talet är den fasad som finns på stadens rådhus. Den speglar det rika medeltida borgerskapets vilja att dekorera sin stad,

och anses vara en av de vackraste i norra Europa. Rådhuset ligger vid torget Alten Markt som omges av byggnader från olika århundraden.

Intill Rådhuset finner vi St Nicholas en av stadens allra äldsta kyrkor. Den rika inredningen är ett imponerande tecken på stadens tidiga ekonomiska och kulturella förbindelser med östra, norra och västra Europa. Från 1300-talet finns t ex skriftlig dokumentation på handel med England.

Två andra kyrkor väl värda ett besök är Jakobikirche som skadades svårt under andra världskriget men som nu är restaurerad, samt den grandiosa Marienkirche. Med ett mittskepp på 99 meter och en höjd till det välvda innertaket på 32,5 meter ger kyrkan ett mycket imponant intryck, och är en av de allra största i hela östersjöområdet. Den har vidare en mycket berömd barockorgel, som byggdes av Freidrich Stellwagen 1953-59.

Men det är inte bara de gotiska inslagen som präglar Stralsunds stadssiluett. Här finner vi exempel på renässans, barock och nyklassicism. Inte minst bland vanliga bostadshus.

En kort historik

1370 slöts i Stralsund fred mellan

Byggnader vid Alten Markt

Valdemar Atterdag och Hansestäderna. En fred som under lång skulle präglade utvecklingen av staden positivt.

1648 kom Stralsund att bli svensk i och med övertagandet av Vorpommern. 1814 avstods staden till Danmark och året därpå till Preussen. 1628 utsattes Stralsund för en mycket krävande belägring av Wallenstein, men befriades av svenskarna. En händelse som firas än idag. Och svenskarnas långa närvaro ger sig ofta till känna under en vandring i Stralsund. ★

Fasaden till stadens rådhus

Gustav II Adolf på hedersplats i Rådhuset. En stadens hjälte.

